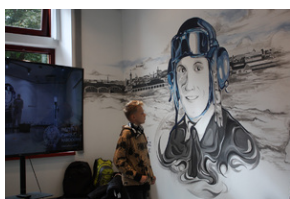

Instytut Pamięci Narodowej - Lublin

<https://lublin.ipn.gov.pl/pl5/aktualnosci/150938,Otwarcie-nowej-siedziby-ksiegarni-IPN-Lublin-24-wrzesnia-2021.html>
26.04.2024, 21:24

Otwarcie nowej siedziby księgarni IPN - Lublin, 24 września 2021

O godzinie 10.45 odbyło się oficjalne otwarcie nowej księgarni i punktu edukacyjnego Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Lublinie, która umiejscowiona jest przy ul. Staszica 22 A - u zbiegu ulic Staszica i Szewskiej.

Otwarcie księgarni IPN -
Lublin, 24 września
2021. Fot. Katarzyna
Syska/IPN Lublin

W roku 1939 Gienek miał 17 lat, chciał być pilotem, a w latach 30, lotnictwo było bardzo młoda gałęzią, że się tak wyrażę aktywności człowieka. To był czas wielkich osiągnięć lotniczych. Dla młodego chłopaka, mundur lotnika - stalowy, czapka z orzełkiem którego otalają skrzydła husarskie - mnie nie zaskakuje, że chciał zostać pilotem, gdy widział to tuż obok swojego rodzinnego domu. I zrealizował swoje marzenia. Zginął jako 21-letni chłopak. Można powiedzieć u progu swojego dorosłego życia. Nie doczekał wolnej Polski. Ale Wolna Polska o nim nie zapomniała. Każdy kto odwiedzi tą księgarnię, zobaczy Gienka. On staje się - jestem o tym przekonany - naturalnym patronem tego miejsca - powiedział podczas otwarcia księgarni dr hab. Karol Polejowski.

Jedno z pomieszczeń Księgarni i Punktu Edukacyjnego IPN zostało udekorowane wizerunkiem ppor. Eugeniusza Kasprzaka, lublinianina, pilota bombowego Polskich Sił Powietrznych na Zachodzie. Zbigniew Kasprzak, brat Eugeniusza, napisał o nim książkę „Gienek. Pilot z Lublina”, na okładce której pojawiła się ilustracja autorstwa Michała Kasprzaka, wnuka Zbigniewa. Zgodził się on wykonać mural z wizerunkiem swojego stryjecznego dziadka, który zginął podczas lotu bojowego nad okupowaną Danią w 1943 roku. IPN posiada w swojej ofercie edukacyjnej kilka gier dotyczących walk powietrznych, stąd pomysł, aby na muralu pojawił się wizerunek lotnika. Upamiętnienie pilota urodzonego i wychowanego w Lublinie, który poległ w walce o wolność i niepodległość Ojczyzny, był dla lubelskiego Oddziału IPN jak najbardziej oczywisty.

Otwarcie księgarni IPN -
Lublin, 24 września
2021. Fot. Katarzyna
Syska/IPN Lublin

Otwarcie księgarni IPN -
Lublin, 24 września
2021. Fot. Katarzyna
Syska/IPN Lublin

Otwarcie księgarni IPN -
Lublin, 24 września
2021. Fot. Katarzyna
Syska/IPN Lublin

Otwarcie księgarni IPN -
Lublin, 24 września
2021. Fot. Katarzyna
Syska/IPN Lublin

Otwarcie księgarni IPN -
Lublin, 24 września
2021. Fot. Katarzyna
Syska/IPN Lublin

Otwarcie księgarni IPN -
Lublin, 24 września
2021. Fot. Katarzyna
Syska/IPN Lublin

W wydarzeniu wzięli udział m.in. zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski, dyrektor Oddziału IPN w Lublinie Marcin Krzysztofik, zastępca dyrektora Biura Prezesa Mateusz Kotecki oraz Michał Kasprzak (autor muralu i stryjeczny wnuk Eugeniusza Kasprzaka) wraz z żoną Małgorzatą i dziećmi, rodzicami Grażyną i Andrzejem Kasprzakami oraz siostrą Małgorzatą. W spotkaniu uczestniczyły dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Stanisława Konarskiego w Milejowie.

W księgarni przedstawiciele IPN i uczniowie obejrzeni mural poświęcony Eugeniuszu Kasprzakowi i pamiątki po nim: dokumenty, zdjęcia, rzeczy osobiste. Ponadto zaprezentowano również kartonowe modele uzbrojenia i pojazdów bojowych Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, wykonane przez Panią Beatę Michoń z Lublina.

Otwarcie księgarni IPN -
Lublin, 24 września
2021. Fot. Katarzyna
Syska/IPN Lublin

Otwarcie księgarni IPN -
Lublin, 24 września
2021. Fot. Katarzyna
Syska/IPN Lublin

Otwarcie księgarni IPN -
Lublin, 24 września
2021. Fot. Katarzyna
Syska/IPN Lublin

Otwarcie księgarni IPN -
Lublin, 24 września
2021. Fot. Katarzyna
Syska/IPN Lublin

***

Eugeniusz Paweł Kasprzak urodził się 8 stycznia 1922 roku w Lublinie. Dzieciństwo spędził na Bronowicach – dzielnicy sąsiadującej z fabrycznym lotniskiem Lubelskiej Wytwórni Samolotów. Od najmłodszych lat pasjonowało go lotnictwo. Po odbyciu kursu pilotażu i spadochronowego w szkole szybowcowej w Ustianowej wstąpił do szkoły Pilotów LOPP w Świdniku. W momencie wybuchu II wojny światowej zaledwie siedemnastoletni Eugeniusz został ewakuowany wraz ze szkołą pilotów do Łucka. 18 września przekroczył granicę polsko-rumuńską, skąd próbował przedostać się do Francji. Trafił do ciężkiego rumuńskiego więzienia w Fagaras, skąd został zwolniony 4 marca 1940 roku. Dalsza droga Eugeniusza Kasprzaka wiodła przez Istambuł do Bejrutu, a stamtąd do Marsylii. Po kapitulacji Francji przedostał się do Anglii, gdzie wstąpił w szeregi RAF. Od marca do maja 1941 roku przechodził kurs pilotażu. Latał w 301 i 304 dywizjonie bombowym, następnie został przeniesiony do specjalnego dywizjonu 138 SGM RAF. W nocy z 16 na 17 września 1943 r. wystartował z lotniska Tempsford. Celem lotu był zrzut cichociemnych, który przeprowadzono koło Tłuszcz. W drodze powrotnej do bazy ciężki bombowiec Handley Page Halifax B Mk. II nr BB309 (kod NF-T) został zaatakowany i uszkodzony przez niemiecki samolot Junkers Ju-88. Podczas próby lądowania uderzył w dom w pobliżu duńskiej miejscowości Slaglille. Na miejscu zginęło czterech członków siedmioosobowej załogi. Eugeniusz Kasprzak, ciężko poparzony, został przewieziony przez Niemców do szpitala w Ringsted, gdzie zmarł po ośmiu godzinach.

Po wojnie, na miejscu katastrofy, powstał pomnik upamiętniający polskich pilotów.

W grudniu 2014 roku Prezydent RP awansował pośmiertnie Eugeniusza Kasprzaka na stopień podporucznika Wojska Polskiego.

Co ciekawe, w nocy z 16 na 17 września 1943 r. wystartował z lotniska Tempsford jeszcze jeden Halifax ze 138 dywizjonu RAF, który skierowany został do Polski ze rzutem cichociemnych w rejonie Wyszkowa. Wśród skoczków zrzuconych na placówkę znalazł się m.in. Hieronim Dekutowski ps. „Zapora”.

***

Od 27 września br. księgarnia czynna będzie od poniedziałku do piątku w godzinach: 10.00-15.00.

Należy pamiętać, by podczas przebywania w księgarni przestrzegać zasad dotyczących przeciwdziałaniu epidemii COVID19.

Serdecznie zapraszamy!

